

Thorvald Staunings mindetale til J. Jensen

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Omstændigheder

J. Jensen døde d. 21. Marts 1928.

J. JENSEN

Byens Raadhus er i Dag klædt til Sorg. Landets Hovedstad tager Afsked med en af sine bedste Mænd, Folkets brede Lag tager Afsked med en trofast Fører.

Den store Kreds, som er mødt her i Afskedsstunden, er Repræsentanter for de Tusinder, der med Smerte modtog Budskabet om Jens Jensens Død, og vi ved, at i denne Stund gaar Tanken fra mange Hjem til denne Baare, til ham, der øvede de mange Aars smukke og gode Gerning, til ham, der maatte forlade os, længe før vi havde ventet det.

Vi ved, at det er Byens Overpræsident, som er gaaet bort, men i vor Erindring staar ogsaa præget Træk fra andre Stadier af den Afdødes Liv, og det er netop disse Træk, som opfylder den største Plads.

Jens Jensen var ikke Københavner, han fødtes i en Lejehusmands Hytte i Rørup paa Fyn. Hans Barndom og Læreaar svandt derovre, men saa kom han som ung Malersvend til Hovedstaden, og han blev bedre Københavner end mange, der fødtes herinde. Han kom til at elske denne By, han levede sig ind i dens Skønhed, han beundrede de gamle, historiske Værdier, som Byen besidder, og han fik rig Lejlighed til at bidrage til den smukke Udvikling, som den har oplevet i det sidste halve Aarhundrede. Han blev inderligt forenet med denne Bys Befolkning, og han viede den og vort Land sin bedste Kraft, sine store Evner, sin Flid og Pligtfølelse, indtil Døden nu afsluttede hans rige Liv.

Over 45 Aar spændte hans offentlige Virksomhed, stille og beskeden udførte

han sin Gerning i det Fag, han havde lært, men fremadstræbende som han var, fandt han i de unge Aar Tid til den Selvudvikling, som forøvrigt fortsattes hele hans Liv.

23 Aar gammel blev han Formand for Malernes Fagforening, og hermed indleddes et saare rigt Afsnit af hans Liv. Med en egen, fin Kultur kastede han sig over de store Opgaver, som skulde løses igennem Organisationslivet. Fagforeningen skulde ikke alene være en Magtfaktor til økonomisk Højnelse, den skulde være, og den blev i Jensens Haand en Kulturfaktor, som hele Samfundet har Grund til at glædes over. Jensen fik den Lykke at være med i Organisations og Oplysningsarbejdet, paa en Tid, der var særdeles vigtig for mange kommende Aars Udvikling i Arbejderbevægelsen, og han var ikke blot *med* i dette Arbejde, han blev den der, mere end nogen anden Enkeltmand, kom til at præge Aanden og Virksomheden i Arbejdernes faglige Organisationer.

Stor var den Indsats han ydede som Medarbejder ved Arbejdernes Presse, som Organisationsmand, som Agitator, som fin og kundskabsrig Skribent, og mange var de Opgaver han lagde ind under sig og varetog paa beundringsværdig Maade.

Da jeg som ungt Menneske kom ind i Organisationslivet, var der to Mænd, der ragede op og nød ubegrænset Tillid, det var P. Knudsen, som forlængst er gaaet bort, og Jens Jensen, som vi nu skal sige vort Farvel. Jeg opnaaede 35 Aars Samarbejde med Jensen, og det er uerstattelige Minder, jeg som saa mange andre, har fra disse Aar. Maaske lidt frygtsomt, men ubetinget tillidsfuldt gik vi, der var unge, ind til Arbejdet ved siden af J. Jensen, og aldrig følte vi Tilliden rokket, aldrig følte vi os skuffede ved Jensens Gerning.

Storslaaet var vor afdøde Vens Gerning. Den unge Fagforenings formand lægger allerede i 1886 Grunden til den betydningsfulde Samvirken mellem de faglige Organisationer i Hovedstaden, og i samme Aar lykkes det ham at grundlægge en praktisk og værdifuld Skandinavisme, ved Afholdelse af den første skandinaviske Arbejderkongres. Og videre gaar hans Stræben frem til den store Landsorganisation: De samvirkende Fagforbund, hvis samfundsmæssige Værdi ingen kyndig vil benægte. Og atter herfra knyttes Baandene ud over Verden, i en international faglig Samvirksomhed, som Jensen tog Initiativet til.

Jensens Maal var at se Arbejderklassen blive jævnbyrdig med andre

Befolkningslag. Han slog det fast, da Landsorganisationen dannedes i 1898, at dens Opgave ikke alene var økonomisk Højnelse, den stærke Organisation, sagde han, *skal udvikle Mennesker*.

Ja, dette var netop i saa høj Grad Indholdet i disse første 20 Aar af Jensens Liv som Fører. I enhver side af Livet fandt han det, der kunde tjene til Udvikling. Han var med til Grundlæggelse af de første kooperative Virksomheder, hvis Maal i saa høj Grad er Menneskers Udvikling, og han var med i politisk og kommunal Virksomhed, som ved siden af at varetage de økonomiske Interesser har saa betydende Indflydelse paa det levende Samfunds aande lige og kulturelle Udvikling.

En betydningsfuld Epoke i dette Afsnit af Jensens Liv var den første faglige Storkamp, der fandt Sted i 1899. Det er ikke Stedet her at udrede Oprindelse og Skyld, men det vil utvivlsomt af alle blive erkendt, at Jensens Førerskab, ganske særlig ved Kampens Afslutning, kom til at betyde uhyre meget for Forholdet paa Arbejdspladserne og for Udviklingen af en Retsordning, som har holdt sig i de mange Aar, som siden er forløbet.

I 1895 blev Jensen Medlem af Rigsdagen, valgt i Københavns 10. Valgkreds, efter at han forud havde været Socialdemokratiets Kandidat i Odense og Lyngby.

Men i denne Gerning fik han kun Lov at virke i otte Aar, idet hans Arbejdskraft derefter blev fuldt beslaglagt af Kommunen, og her udfoldede sig da det andet store Afsnit af den Afdødes Livs værk.

I 1893 blev Jensen Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, og han naaede saaledes at yde 35 Aars Arbejde i denne kommune, Han hørte til det første Hold af Repræsentanter for Arbejderklassen, som fik Sæde i Byens Styrelse, og det vides, at han med Flid og Dygtighed kastede sig over de nye Opgaver. I Aarene derefter voksede hans Meningsfællers Kreds, og da ro Aar var forløbet, valgtes han, den 2. Marts 1903, til Borgmester – Finansborgmester – her i dette Raadhus, som nylig var taget i brug.

Det var, forstaaeligt nok, med ublide Følelser at dette Valg blev modtaget i visse Dele af Befolkningen, men det var med ubetinget Tillid, at Arbejderne saa en af

deres mest anerkendte Førere igennem 20 Aar, rykke frem til denne Post. Og vi, der var med hin Aften, da Faklerne lyste her uden for Raadhuset, vi er lykkelige over, at det var vor Mand, som formaaede at røgte den store Gerning saa dan, at *alle*, uden Hensyn til politiske Skillelinier, kom til at nære Tillid til ham, og allerede inden han forlod os gav Udtryk for den Anerkendelse, som han i saa rigt Maal havde Krav paa.

I ca. 22 Aar var Jensen Byens Finansborgmester. Han viste sig i Besiddelse af det sikre Overblik, han havde den fornødne Fasthed i sin Administration, men en udpræget Elskværdighed i Samarbejdet med de mange, som igennem Aarene deltog i Kommunal bestyrelsen's betydningsfulde Arbejde. Hans grundmurede Hæderlighed og Soliditet kom til at præge Kommunens økonomiske Forvaltning, saaledes at alle med Stolthed kunde henvise dertil, men den økonomiske Sans udelukkede ikke en rivende Udvikling i det kommunale Liv. Vigtige Love gennemførtes og satte dybe Spor i Kommunens Liv. Store Udvidelser af Byens Arealer gennemførtes og nødvendiggjorde omfattende kommunale Arbejder, og paa talrige Omraader, Parker, Legepladser, Hospitaler, Skoler, Sporvejsdrift, Boliger og Idræt maatte kommunalt Initiativ eller kommunal Støtte sætte ind for at Udviklingen kunde blive den store, smukke By værdig.

Og Jensen var med i alt dette, med i Fredens Aar og med i det uhyre opslidende Arbejde, da Krigen ogsaa skabte Vanskeligheder hos os.

I denne Periode har Jensen med fast Blik og sikker Haand styret denne store Bys Økonomi, saaledes at vi kan aflevere en smukkere og rigere By til vore Efterkommere, end den vi modtog af Fortiden.

Fælledparken, Bispebjerg Hospital og Idrætsparken er tre af de mest fremragende Vidnesbyrd om afdøde Jens Jensens Fremsyn og Forstaaelse. Og om disse grupperer sig gode Beboelseshuse, brede Gader, nye smukke Bydele og talrige Værker, som er fornødne for Byens og Folkets Trivsel.

Fælledparken, Idrætsparken og det prægtige Hospital paa Bakken ved Bygrænsen staar i Dag som Monumenter for den Mand, ved hvis Baare vi befinder os, og alle er enige om at anerkende det Storværk, som han naaede at øve.

Vi, der ligesom vor afdøde Ven hører hjemme i Arbejderklassen, føler Stolthed over, hvad Jens Jensen fik udrettet, og dyb Smerte ved hans Død, men hans Gerning var stor, og hans Færd var præget af Loyalitet og godt Borgersind, og derfor er det ikke os alene, der føler Stolthed og Smerte ved hans Baare, vi ved, at hans hele Gerning var saa stor, hans Adfærd saa nobel, at han efterhaanden samlede store Dele af Nationen til Anerkendelse og Respekt.

Men vi forstaar, at den gode, noble og rettænkende Mand, som vi kendte fra Samarbejdet i Parti eller offentlig Virksomhed, som længe vil blive savnet af os, at han efterlader et endnu dybere Savn i Hjemmet og i Familiens Kreds.

Vi ved fra de mange Aar, hvorledes han omfattede Hustru, Børn og Hjem med ømhed og Kærlighed. Og vi forstaar ogsaa, hvor meget det offentlige Liv har taget fra hans Hjem.

Hustru og Børn maatte vise Resignation. Naar Partiet kaldte, naar det offentlige Liv krævede Mands Gerning, naar Nationens Interesser krævede en Haandsrækning fra Københavns Finansborgmester, saa bød Pligtfølelsen, at han mødte og udrettede, hvad han kunde og hvad der ventedes af ham, men meget af dette blev udrettet paa Bekostning af familieliv, ved Ofre fra den han elskede saa højt.

Vi er kommet her for at sige Farvel, for at udtale vor Tak, offentlig og højlydt, for alt, hvad Jens Jensen har været for Folk og By og Land. Jeg evner ikke at bringe hans nærmeste den Trøst, som jeg ved de tørster efter. Og dog maa dette sidste Stævne og det skønne, enestaaende Eftermæle, som Jens Jensen har faaet, være en Trøst for Hustru og Børn, for den Familiekreis, der flokkedes om ham.

Det at vide, at den man havde kær, fik Lov at øve en stor og vigtig Livsgerning og endda opnaaede en saa ualmindelig Anerkendelse, som selve denne Højtidstund er Udtryk for, det er et saa lykkeligt Minde, at det maa kunne styrke i Sorgens Dage.

Vi tager da Afsked med den stilfærdige, men kloge og varmt følende Borger, som viede hele sit Liv i Folkets Tjeneste.

Vi takker Dig, Jens Jensen, for al Din Gerning. Tak fra Hytterne, fra alle de Smaafolk, som stod Dit Hjerte saa nær. Tak fra de Organisationer, der er de

nødvendige Led i det bestaaende Samfund. Tak for Din store Gerning, for Din opdragende og højnende Virksomhed, og

Æret være Jens Jensens Minde.

Kilde

Stauning, Th. (1931). Tanker og Taler: Et Billede af 25 Aar i det offentlige Liv. København og Oslo: Jespersen og Pios Forlag

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Mindetale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-mindetale-til-j-jensen>